

POSTANOWIENIE

Dnia 21 stycznia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar

w sprawie z wniosku E. G.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.
o prawo do emerytury,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 21 stycznia 2015 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawczyni od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 21 stycznia 2014 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w (...) - na rzecz radcy prawnego S. C. - Kancelaria Radcy Prawnego w G. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia) zwiększoną o stawkę należnego podatku od towarów i usług tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wnioskodawczyni z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 21 stycznia 2014 r., III AUa (...), Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację wnioskodawczyni E.G. od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G. z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w G., którym oddalono jej odwołanie od decyzji organu rentowego z dnia 6 lipca 2012 r., odmawiającej przyznania prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych

warunkach, po ustaleniu, że wnioskodawczyni nie legitymowała się 15 letnim okresem pracy w szczególnych warunkach i w związku z tym nie spełniła przesłanek określonych w art. 32 w związku z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.).

Powyższy wyrok zaskarżył w całości skargą kasacyjną pełnomocnik wnioskodawczyni i zarzucając naruszenie prawa materialnego – art. 184 w związku z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, oraz § 1 ust. 1 i § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) przez niewłaściwe zastosowanie, oraz naruszenie przepisów postępowania – art. 382 k.p.c. przez zaniechanie dokonania przez Sąd uzupełniających ustaleń faktycznych.

Pełnomocnik wnioskodawczyni wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji wraz z orzeczeniem o kosztach postępowania w tym kosztach zastępstwa procesowego z urzędu, nieopłaconych w całości ani w części.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniono występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego – czy w świetle przepisów art. 184 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz § 1 ust. 1, § 2 ust. 1 i § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. „za pracownika, któremu przysługuje prawo do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, należy uznać pracownika, który nie wykonywał żadnej pojedynczej z prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, o których mowa w wykazie A, stanowiącym załącznik do cyt. rozporządzenia, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy - ale który wykonywał w ramach swojego zatrudnienia różne prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, o których mowa w tymże wykazie A w różnych jego pozycjach, w taki sposób, iż wszystkie te różne prace w sumie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy” oraz czy „za pracownika, któremu przysługuje prawo do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, należy uznać pracownika, który zasadniczo

zatrudniony był w zakładzie jednej branży wyróżnionej w wykazie A, stanowiącym załącznik do cyt. rozporządzenia, jednak zadania, funkcje i sposób funkcjonowania jego stanowiska pracy, (...), były charakterystyczne dla zakładu innej branży (...), natomiast pracownik w ramach tej jednostki wewnątrzorganizacyjnej wykonywał prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, sklasyfikowane jako takie dla branży nie jego zakładu pracy jako całości, ale dla branży, właściwej dla tej komórki wewnątrzorganizacyjnej”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wstępnie trzeba przypomnieć, że ograniczenia dopuszczalności wnoszenia skargi kasacyjnej wynikają z konstytucyjnej roli Sądu Najwyższego w systemie organów wymiaru sprawiedliwości. Zgodnie bowiem z art. 1 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 499 ze zm.), rolą tego Sądu w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości pozostaje zapewnienie w ramach nadzoru zgodności z prawem oraz jednolitości orzecznictwa sądów powszechnych i wojskowych przez rozpoznawanie kasacji oraz innych środków odwoławczych, podejmowanie uchwał rozstrzygających zagadnienia prawne i rozstrzyganie innych spraw określonych w ustawach. Skarga kasacyjna nie jest więc (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia, stąd też ewentualna możliwość dalszego postępowania przed Sądem Najwyższym, stanowi uprawnienie dodatkowe (por. art. 177 ust. 1 Konstytucji), które może zostać obwarowane szczególnymi przesłankami, w tym określonymi w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli:

1. w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne,

2. istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów,
3. zachodzi nieważność postępowania lub
4. skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu cytowanego przepisu uznaje się zagadnienie dotychczas niewyjaśnione i nierozwiązane w orzecznictwie, a więc cechujące się nowością i którego rozstrzygnięcie może sprzyjać rozwojowi prawa. W utrwalonym orzecznictwie przyjmuje się, że powołanie się na tę okoliczność wymaga, obok sformułowania tego zagadnienia, także przytoczenia związanych z nim konkretnych przepisów prawnych, wskazania, dlaczego jest ono istotne oraz przedstawienia argumentacji wskazującej na rozbieżne oceny prawne (por. postanowienia: z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11, z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, poz. 51, z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, LEX nr 180841). W sytuacji gdy podstawą wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania jest potrzeba wykładni przepisów prawa, konieczne jest określenie, które przepisy wymagają wykładni Sądu Najwyższego, ze wskazaniem, na czym polegają związane z tym poważne wątpliwości, lub z przedstawieniem rozbieżności w orzecznictwie sądów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, Biuletyn SN 2002 nr 7, s. 10). Wypada również dodać, że podobnie jak w przypadku gdy podstawą wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest występujące w sprawie zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), nie zachodzi ona, jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii tego zagadnienia prawnego lub wykładni przepisów i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, brak nadto okoliczności uzasadniających zmianę tego poglądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP – wkładka z 2003 r. nr 13, poz. 5).

Wskazywane w skardze kasacyjnej zagadnienia prawne w istocie takimi nie są, zmierzając do odmiennej niż uczyniły to Sądy orzekające w sprawie, wykładni przepisów jak i oceny stanu faktycznego sprawy i w konsekwencji do odmiennego rozstrzygnięcia. Zagadnienia tego typu były już przedmiotem oceny Sądu Najwyższego. W wyroku z dnia 4 czerwca 2008 r., II UK 306/07 (OSNP 2009 nr 21-

22, poz. 290), Sąd Najwyższy przyjął, że nie jest dopuszczalne uwzględnianie do okresów pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wymaganych do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym, innych równocześnie wykonywanych prac w ramach dobowej miary czasu pracy, które nie oddziaływały szkodliwie na organizm pracownika, zaś powyższa wykładnia nie budzi wątpliwości. Nie oceniając merytorycznie zaskarżonego wyroku, wolno skonstatować, że Sądy orzekające w sprawie zastosowały do ustalonego i niekwestionowanego stanu faktycznego sprawy, przepisy art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz § 2 ust. 1 i § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze.

Tym się kierując, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

O kosztach postępowania orzeczono, uwzględniając taryfowe wynagrodzenie pełnomocnika wnioskodawczyni zgodnie z § 12 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 490).